

Різдвяне послання

Патріарха Московського і всієї Русі КИРИЛА архіпастирям, пастирям, дияконам, чернецтву і всім вірним чадам Руської Православної Церкви

Преосвященні архіпастирі, всечесні пресвітери і диякони, боголюбні іноки та інокіні, дорогі брати і сестри!

Підносячи хвалу в Трійці славимому Богу і поділяючи з усіма вами радість нинішньої урочистості, звертаюся до вас, православних чад нашої Церкви, які проживають як в Росії, так і в інших країнах пастирської відповідальності Московського Патріархату, і щиро вітаю зі святом Різдва Христового – святом втіленої любові Творця до свого творіння, святом виконання обітниці про пришествя на землю Сина Божого, святом надії на спасіння та вічне життя.

Величне і преславне чудо сьогодні здійснюється: Діва народжує, її ж лоно не зотліває, Слово приймає тіло і від Отця не відокремлюється. Ангели з пастирями славлять і ми з ними співаємо: Слава на висотах Богові, і на землі мир (стихира свята). Такими словами Церква Христова свідчить про таємничу подію, яка сталася понад два тисячоліття тому у Вифлеємській печері і змінила весь подальший хід світової історії. З подивом і благоговінням ми схиляємо коліна наших сердець перед цією незбагненою людським розумом таємницею Божественного задуму про спасіння. З вдячністю приймаючи цей жертвний дар Творця і Промислителя, що так благоволив до нас, ми сповідуємо благодать, проповідуємо милість, не таїмо благодіянь (молитва великої агіасми).

Що ж нам, християнам ХХІ століття, слід робити, щоб стати причасниками цього воістину безцінного благодіяння Божого і удостоїтися Його Царства, що було приготоване від створення світу (Мт. 25, 34)?

Все, що ми можемо і повинні зробити у своєму житті, – відповісти на Його любов взаємністю. А це означає вірити і повністю довіряти Богові, виконувати євангельські заповіді, *ухилитися від зла і творити добро* (Пс. 33, 15), бути, відповідно до заклику Спасителя, *світлом світу і сіллю землі* (Мт. 5, 13-14).

Будучи наділеною вільною волею і невід'ємним правом вибору, будь-яка людина може або прийняти Христа, або відкинути Його, бути на боці світла - або зануритися в темряву гріха, жити згідно з сумлінням - або згідно з *принципами світу* (Кол. 2, 8), за допомогою добрих справ творити в серці

своєму рай - або, навпаки, творячи зло, вже тут на землі відчувати пекельні страждання. Іншими словами, кожен з нас покликаний до радості та повноти життя, кажучи простою мовою, до щастя, а воно – це важливо усвідомлювати та розуміти – неможливе без Бога, бо Він – джерело життя та всіх благ, Він – Творець і Промислитель, Він – люблячий Батько, наш дбайливий Помічник і Покровитель. Маючи вільну волю, людина може вибрати життя і досягти богоуподібнення, але вона також вільна і у виборі для себе іншого, безбожного і безблагодатного життя, що веде до смерті.

Ось чому Господь, Який створив нас, все ж таки не рятує нас без нашої участі. У поєднанні *волі Божої, доброї і досконалої* (Рим. 12, 2), з волею людською, нехай недосконалою, але такою, що прагне до добра, – запорука успішного проходження нами земної ниви. Зрештою, вічна доля кожної людини є продовженням того духовного стану, який був властивий їй в земному житті.

Пам'ятаючи про це, прагнімо, за словами апостола Павла, здобути в собі *любов, радість, мир, довготерпіння, добрість, милосердя, віру, лагідність, здержливість* (Гал. 5, 22-23) та інші дари Духа. Робімо все можливе, щоби залишатися нам християнами не тільки за назвою, але й за способом життя, по відношенню до рідних і близьких, до співробітників і товаришів по службі, до кожної людини, яка потребує нашої допомоги та участі, співчуття та підтримки.

В усі дні, особливо ж у це велике свято, ми покликані старанно молитися *за мир усього світу і добрий стан святих Божих Церков, за недугуючих, страждаючих, полонених і спасіння їх*. Значущість цих прохань нині дуже актуальна, бо сили, які прагнуть зла, брані і поділів ополчилися на Православ'я. Вони сіють ворожнечу та ненависть, використовують будь-які засоби для втілення своїх підступних задумів. Але ми віримо і сподіваємося, що силою Божою всі *немічні зухвалості* демонів та їхніх поплічників будуть засоромлені. Так було не раз у минулому, так буде й зараз. Багатовіковий досвід Церкви переконує нас у цьому.

Особливу подяку висловлюю всім, хто, звершуючи нині пастирське служіння в межах України, часом з ризиком для життя та здоров'я продовжує зберігати вірність канонічному Православ'ю, хто безбоязно йде шляхом сповідництва, зазнає ганьби та скорбот за Христа та за Церкву. Таким мужнім захисникам і поборникам Істини нехай Господь допоможе у випробуваннях і нехай залічить їхні страждання в праведність.

Попри все, духовно ми єдині. Ми єдині, бо вийшли з єдиної хрещальної купелі. Ми єдині, бо разом є повнотою Єдиної, Святої Соборної та Апостольської Церкви. Ми єдині, бо пов'язані нерозривними узами любові у Христі. Ми єдині, бо незаперечні слова Спасителя, який сказав: *«Я з вами по всі дні до кінця віку»* (Мф. 28, 20). Тому нам, християнам, нема кого і чого боятися, про що і нагадує апостол Павло, проголошуючи: *«Якщо Бог за нас, хто проти нас?»* (Рим. 8, 31). Надихаючись цією обітницею, ми живемо і творимо, боремося і перемагаємо ім'ям Господнім, бо, як пише святий апостол Петро, *«немає іншого імені під небом, даного людям, яким належить нам спастися»* (Дії 4, 12). Не було, немає і не буде, – свідчить Церква.

З часу приходу на землю Господа і дотепер усім віруючим у Нього дарована можливість бути чадами Небесного Батька, бо, як стверджує святий апостол Павло, тепер ми *свої, а не чужі Богу* (Еф. 2, 19). І це означає, що всі ми – Його діти, а в Ньому і через Нього – рідні та близькі один одному.

У богослужіннях і священнодійствах Церкви, яка є місцем зустрічі людини зі своїм Творцем, нам відкривається завіса вічності і вже тут, на землі, дається передчуття майбутньої повноти буття, коли, за словом Святого Письма, *Бог буде усім і у всьому* (1 Кор. 15, 28), коли ніхто і ніщо *не зможе відлучити нас від Божої любові* (Рим. 8, 39), від радості спілкування з Ним, *коли Бог обітре кожну сльозу з очей людських, і більше не буде смерті тому що перше минулося* (Об'явл. 21, 4).

Сповідуючи людям благу звістку про пришествя у світ Спасителя, Церква, як чадолюбна мати, усіх закликає увірувати в Христа і жити за Його завітом, щоб стати спадкоємцями вічного блаженства. Воістину, Господь прийшов на землю, щоб нас піднести на небо. Він незмінно пропонує людям слідувати шляхом духовно-морального преображення, яке досягається виконанням євангельських заповідей, добровільним співробітництвом людини і Бога, сприянням Його благодаті, що посилається в Таїнствах Церкви.

І якщо у взаєминах з людьми, у повсякденних справах і турботах ми навчимося керуватися Божественними настановами, то багато чого зміниться не тільки в нас, а й навколо нас: життя набуде справжнього змісту, сповниться справжньою радістю та щастям.

Будьмо ж гідні християнського звання та покликання. Ідімо життєвим шляхом з твердою вірою і непохитною надією на допомогу згори, радіючи кожному новому дню і новій можливості творити добрі справи, люблячи

ближніх і дякуючи Богові завжди і за все (Еф. 5, 20), Йому ж належить всяка слава, честь і поклоніння на віки віків. Амінь.

Зі святом усіх вас, мої дорогі, з Різдвом Христовим!

ПАТРІАРХ МОСКОВСЬКИЙ І ВСІЄЇ РУСІ

Різдво Христове

2024/2025 року

м. Москва